

SLOVENSKI NAROD

*znaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petk vrtat & Din 2.-, do 100 vrtat & Din 2.50, od 100 do 300 vrtat & Din 3.-, večji inserati petk vrtat & Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knačjeva ulica št. 5
Telefon: 3123, 3125, 3124, 3126 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. Podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NEMŠKO OBOROŽEVANJE NA MORJU

Pričetek pogajanj med Anglijo in Nemčijo — V Londonu smatrajo nemške zahteve za nesprejemljive — Nevarnost novega oboroževalnega tekmovanja

London, 4. junija. r. Včeraj je prišel semkaj na čelu nemške delegacije za pomorska pogajanja med Nemčijo in Anglijo izredni pooblaščenec kancelarja Hitlerja von Ribbentrop. Ribbentrop je bil pred par dneva imenovan za izrednega poslanca in pooblaščenega ministra za posebne misije. V delegaciji ni niti enega nemškega admirala, pač pa nekaj pomorskih strokovnjakov. Namen pogajanj, o katerih se je govorilo že prejšnje mesece, je razčistiti razmerje v pogledu pomorske oborožitve med Nemčijo in Anglijo. Inicijativa za to je dala angleška vlada, ki bi želela s posebnim sporazumom preprečiti oboroževalno tekmovanje na morju in pridobiti Nemčijo za to, da se doseže med vsemi zainteresiranimi pomorskimi državami primeren sporazum o tonaži in moči posrednih vojnih mornaric, da bi se tako doseglo v neki meri pomorsko ravnotežje. Londonski sestanek ima značaj informativne konference in bi se pretvoril v redna pogajanja le tedaj, če bi prišlo do zblizanja v pogledu medsebojnih odnosov.

Kakor pa kaže, ni mnogo upanja na dosego sporazuma. Nemci so po uspehi ukliji za oborožitve na kopnem okoraj-

ženi in postavljajo tudi v pogledu oborožitve na morju zahteve, ki jih smatrajo v angleških krogih za docela nesprejemljive. Kolikor se je moglo izvedeti v krogih angleške admiraltete, zahtevajo Nemci tri oklopne križarke izredno velike tonaže, 16 drugih modernih opremljenih križark, srednje tonaže, 50 torpednih rušilcev, namenjenih za široko morje, 50 podmornic srednje in male tonaže, a izredne brzine, in končno dve matični ladji za letala. Angleška admiralteta se glede srednjih križark in torpednih rušilcev ne protivi preveč, smatra pa ostale nemške zahteve za docela nesprejemljive, zlasti, kar se tiče velikih oklopnih križark, podmornic in matičnih ladij za letala. Podmornice smatrajo Angleži še vedno za najnevarnejše orožje glede na svoj zemljepisni položaj. Angleška admiralteta smatra, da to ni obrambno, marveč napadalno orožje. Zato je zahteva Nemčije v nasprotju z večkrat poudarjenimi stališči, da želi Nemčija samo obrambno orožje.

Pogajanja med angleško in nemško delegacijo bodo tajna in zato ne bo mnogo izvedelo o podrobnostih. Vendar pa že sedaj poudarjajo v angleških po-

morskih krogih, da bi bil položaj angleške mornarice skrajno ogrožen, ako bi Anglija prisala na vse nemške zahteve. Ob enem pa bi to dovedlo do blaznega oboroževalnega tekmovanja na morju. Če bi se Nemčija tako močno oborožila, bi skupno s Francijo in Italijo daleko prekašala angleško mornarico, ki bi izgubila svojo sedanjo nadmoč. Nemško oboroževanje pa spravlja v nevarnost tudi pomorski sporazum med Anglijo, Ameriko in Japonsko, ker bi morala Anglija neizbežno zahtevati povišanje svoje tonaže. To bi ne pomenilo več omejevanja oboroževanja, kar je bil glavni namen pomorskega sporazuma med temi tremi državami, marveč bi otvorilo dobo novega oboroževalnega tekmovanja. Zaradi tega gledajo v angleških krogih dokaj pesimistično na potek pogajanj z Nemčijo in si ne delajo prevelikih upov na uspeh.

Pogajanja so se pričela danes dopoldne. Otvoril jih je osebno zunanji minister Simon z nagovorom. To bo najbrže tudi njegova poslednja uradna funkcija v svojstvu zunanjega ministra, ker bo še ta teden prišlo v vladi do velikih izprememb in bo vodstvo zunanje politike najbrže prevzel lord Eden.

šem incidentu na italijansko-abesinski meji v vzhodni Afriki Komuniste pravi med drugim:

Skupina oboroženih Abesincev je napadla 31. maja predstavo domačinov na italijanskem ozemlju v pokrajini Dankalija. 30 domačinov, ki so bili v italijanski službi, je bilo ubitih. Napadali so odvedli 2000 glav živine. Italijanski vojaški poveljnik v tem okraju je izdal potrebne ukrepe za varnost. Istočasno je skušala skupina 20 oboroženih Abesincev prekoriniti mejo v bližini Mustahile in vdreti v Somalijo. Ko je opazila italijanski oddelček domačinov, je začela nanj streljati, nakar so odgovorile italijanske čete takisto z ognjem. Napadalcu so imeli znatne izgube.

Nov incident

Rim, 4. junija. AA. Agencija Stefani je objavila uradni komunikate o najnovejšem incidentu na italijansko-abesinski meji v vzhodni Afriki Komuniste pravi med drugim:

Češkoslovaško posojilo Sovjetski Rusiji

Z jamstvom države so češkoslovaške banke dale Rusiji 250 milijonov za plačilo ruskih dobav na češkoslovaškem

Praga, 4. junija. z. Pogajanja za najetje obligacijskega posojila, ki naj omogoči financiranje ruskih dobav na Češkoslovaškem, so bila danes končana. Opoldne so v zunanjem ministrstvu podpisali pogodbo. Pogajanja so se vodila med sovjetskimi trgovskimi zastopstvom in konzorcijem češkoslovaških bank pod nadzorstvom finančnega in zunanje ministrstva. Pogodbo sta podpisala sovjetski trgovinski zastopnik Kilevic in direktor Živnostenske

banke dr. Reiss. Po tej pogodbi bo Rusija emitirala 6-odstotne obligacije, za katere jamči češkoslovaška republika, v višini 250 milijonov Kč. Posojilo se mora vrniti v roku petih let. Služilo bo izključno za plačilo ruskih dobav v Češkoslovaški. Sklenitev te pogodbe tvori skupno z nedavno podpisano trgovinsko pogodbo med ČSR in SSSR nadaljnji člen v utrditvi medsebojnih gospodarskih odnosov in predstavlja nov korak mirovne politike obeh držav.

Göring ne gre v Rim

Rim, 4. junija. AA. Uradno demantirajo vest, da bo predsednik pruske vlade Göring za svojega sedanjega potovanje po južni Evropi obiskal Italijo.

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za sredo: Sprememba vremena, prehod nevihte, pretežno pa jasno.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize (z všteto premijo 23.5 odstot.). Amsterdam 2954.68 — 2969.18, Berlin 1766.08 — 1769.95, Bruselj 740.60 — 745.67, Curih 1424.22 — 1431.29, London 214.13 — 216.18, Newyork 4322.52 — 4358.83, Pariz 288.82 — 290.26, Praga 183.04 — 184.15, Trest 360.39 — 363.48. Avstrijski šiling v privatnem kotiraju 8.75 — 8.86.

INOZEMSKA BORZE.

Curih, 4. junija. Beograd 7.02, Pariz 20.28, London 15.07, Newyork 306.25, Bruselj 52.02, Milan 25.35, Madrid 42.05, Amsterdam 207.45, Berlin 124.25, Dunaj 58.—, Praga 12.86, Varšava 58.05, Bukarešta 8.05.

Abesinija zahteva izhod na morje

Izjava abesinskega cesarja — Ogorčena polemika italijanskega tiska

Milan, 4. junija. r. »Corriere della Sera« objavlja izjavo, ki jo je dal abesinski cesar dopisniku nekega danskega lista. V svoji izjavi abesinski cesar najprvo demantira vesti, da bi bila Abesinija že v vojnem stanju z Italijo. Nato pravi:

Ker neposredna pogajanja z Italijo niso rodila nikakega uspeha, sem se obrnil na Društvo narodov. Kot članica Društva narodov upa Abesinija, da bo ženevska ustanova storila vse, kar je v njeni moči, da se ta spor reši na mirnem način. Toda če bo Italija Abesinijo napadla, se bomo najodločnejše branili. Obmejni incidenti in zbiranje italijanskih čet na abesinski meji so prisilili Abesinijo, da tudi s svoje strani izda potrebne vojaške ukrepe za svojo varnost in obrambo, da bi je ne presenetili dogodki, ki morejo nastati. Mi hočemo z vsemi živeti v miru, zahtevamo pa izhod na morje, prepričani, da se to da doseči potem pogajanj. Za enkrat pa najodločnejše zahtevamo, da Italija nemudoma izprazni naše ozemlje, ki ga je zasedla s svojimi četami. Če bo izvedena mednarodna akcija za pomirjenje Afrike, bo Abesinija radevolje sodelovala. Pripravljeni so nuditi vse možne mednarodne garancije za ocvurvanje svoje teritorialne integritete, toda nikdar se ne bo odrekla svoji politični in gospodarski samostojnosti.

Italijanski listi ostro polemizirajo s to izjavo, v kateri vidijo imperialistične težnje Abesinije, češ, da hoče izhod na morje samo zaradi tega, da bi ogrozila italijanske kolonije v vzhodni Afriki, od tam pa začela prodirati na evropsko celino. Zato je po mnenju italijanskega tiska potrebno, da se proti tej abesinski nevarnosti združi vsa Evropa.

V Rimu smatrajo, da je sporazum nemogoč

Rim, 4. junija. AA. Današnji »Giornale d'Italia« piše: Možnost kompromisa med Italijo in Abesinijo postaja čedalje bolj negotova. Krivda ne zadene Italije, marveč Abesinijo in tiste tuje države, ki jo podpirajo, naj nadaljuje svojo slabopolitiko.

»Lavoro Fascista« polemizira proti izjavi, ki jo je dal abesinski cesar sotrudični švedskega lista »Berlingske Tiden« dena. Dozdaj, pravi list, se je očitalo Italiji, da ima imperialistične namene. Zdaj pa zahteva sam abesinski cesar izhod Abesinije do morja in pa, da se naj evropske države odpovedo svojim političnim in gospodarskim interesom v Afriki. Abesinija zahteva izhod na morje iz militarističnih in ekspanzivnih razlogov. Želela bi pogostiti Evropa in mo-

Premestitve in vpokojitve

Beograd, 4. junija. p. S kraljevim ukazom so na predlog prosvetnega ministra premestili na lastno prošnjo naslednji učitelji: Marija Koricki iz Smartna pri Litiji na Vič, Ana Lazar iz Čemšenika v Mengeš, Bogumila Medvedšek iz Javorja v Studence, Alojzija Razpotnik iz Sv. Marjete v Zidani most, Marija Sajevec iz Zeleznikov v Trboje, Ivan Stegov z Viča v Toplice pri Zagorju, Armelija Vremšak iz Nevelj v Kamnik, Dragutin Berdon od Sv. Jakoba v Slov. gor. v Pečovce, Friderika Šek iz Trepanje v Luče, Lea Bizjan iz Zalne v Trzin, Ljudevit Burja iz Izlake v Krško, vpokojeni pa so Helena Franke v Ljubljani, Helena Raunier v Framu, Pavla Bergant v Bianci, Ljudevit Šijanec v Razvanju, Gizela Tavčar v Domžalah, Marija Antončič v Borovnici, Alojzij Urbančič v Dobu, Ana Ambuš v Rušak, Leopoldina Šešark v Kočevju, Ljudmila Erjavec v Ljubljani, Miha Salberger v Mostah, Karl Filipič v Ferdenburgu in Marija Jarec v Hrušici.

Iz sodne službe

Beograd, 4. junija. p. S kraljevim ukazom je postavljen za sodnika Stola sedmice oddelka B v Zagrebu dr. Mato Grgić, predsednik okrožnega sodišča v Splitu.

Abstinenca opozicije

Narodni poslanci, združeni na Mačkovi listi, so sklenili, da ne sodelujejo v Narodni skupščini

Beograd, 4. junija. M. Današnja »Politika« poroča: Kakor je razvidno že iz našega poročila o prvem sestanku novo izvoljene Narodne skupščine, odločitveni seji Narodne skupščine niso prisostvovali narodni poslanci, izvoljeni na listi g. dr. Vladka Mačka. Po naših informacijah se je v nedeljo vršil v Zagrebu sestanek vseh narodnih poslancev izvoljenih na Mačkovi listi. Na tem sestanku je bilo sklenjeno, da se narodni poslanci, izvoljeni na listi združene opozicije z nosilcem dr. Mačkom, ne bodo udeležili dela Narodne skupščine. Tega sklepa o abstinenca opozicije pa po naših informacijah še niso podpisali pristavi bivše Jugoslovenske muslimanske organizacije (skupina dr. Spaha), kojih zastopniki niso bili na sestanku v Zagrebu ter še nekateri drugi poslanci, ki so se zavzemali za to, da bi tudi opozicija sodelovala v Narodni skupščini. Med njimi je tudi dr. Dušan Bošković.

Seja Narodne skupščine

Beograd, 4. junija. p. Narodna skupščina je imela danes dopolne kratko sejo, na kateri je izvolila verifikacijski odbor. Po odobritvi zapisnika je skupščina takoj prešla na dnevni red. Ker je bila predložena za verifikacijski odbor samo ena lista, je bil verifikacijski odbor izvoljen z aklamacijami. Izvoljenih je 21 članov in 21 namestnikov z dr. Dragišo Cvetkovičem na čelu. Od slovenskih poslancev sta izvoljena dr. Ivan Jančič in Milan Aravljica kot člana ter dr. Lovrenčič, dr. Fran Semrov, dr. Anton Veble in dr. Jure Koc kot namestniki. Predsednik je pozval odbor, naj se takoj konstituirata in čimprej prične s svojim delom.

Verifikacijski odbor

Takoj po seji se je izvoljen verifikacijski odbor sestel k svoji prvi seji in se konstituiral. Za predsednika je bil izvoljen dr. Dragiša Cvetković, za podpredsednika dr. Janko Barčević, za tajnika dr. Ivan Jančič, za poročevalca pa dr. Todor Lazarevič in dr. Vekoslav Miletić.

Strahovit umor na Dolenjskem

Železniški čuvaj v Dobravici pri Metliki Jožef Kozar in njegova žena Marija umorjena

Ljubljana, 4. junija. Vrsti zločinov, storjenih zadnje čase v raznih krajih na deželi, se je v pretekli noči pridružil novo krvavo grozodejstvo v Beli Krajini. Potniki, ki so z današnjim jutranjim vlakom prispeli v Ljubljano, so bili vsi pod vtisom grozovitega zločina, ki so mu bili očitivi na postajah Dobrave pri Metliki. Tamkaj so našli v uradnem prostoru železniškega poslopja čuvara.

35-letnega Jožefa Kozarja s preklano glavo, v spalnici zakoncev pa na postelji njegovo ženo Marijo tudi ubito in razmesarjeno najbrž s sekiro.

Očividci, ki si je med postankom vlaka v Dobravah ogledal prizorišče zločina, nam je pripovedoval: Redni potniški vlak, ki odhaja jutraj ob 4.50 iz Metlike, je po 6-minutni vožnji prispel na postajo Dobrave, ki je od metliške oddaljena nekaj 5 km. Vlakovodja, ki je ustavil vlak, je takoj ugotovil, da čuvaj Kozar ne opravlja svoje službe. Ves presenečen je stopil s strojo in odšel h čuvarju. Pogledal je skozi okence za izdajanje voznih kart in zagledal Kozarja tik za vrati na tleh.

Na njegov krik so izstopili iz vlaka mnogi potniki, ki so odhiteli pred čuvarnico, nato pa se obrnili tudi proti stanovanjskemu prostoru, kjer so hip nato opazili drug grozen prizor. Na postelji je ležala

umorjena najbrž v snu Kozarjeva žena Marija enako z razbito glavo.

V sobi so bile razmetane vse stvari, omare so bile odprte, enako razni predali, kar je dalo takoj slutiti, da gre za roparski umor. Neznani storilci so po sobah vse razdejali. Kozarjeva sta bila zelo skromna in varčna. Otrok nista imela in je prav verjetno, da je dal povod zločinu denar, ki sta ga imela Kozarjeva doma.

Strahoviti zločin so železničarji takoj prijavili orožništvu v Gradacu in v Metliki ter obvestili tudi metliško sresko načelnost. Vest o zločinu se je že takoj

Prvo poslovno sejo bo imel verifikacijski odbor jutri dopoldne ob 9. Zasedal bo permanentno, dokler ne bo končal svojega dela. Računajo, da se bo Narodna skupščina, čije seje so bile danes odgojene za nedoločen čas, sestala zopet v ponedeljek ter razpravljala o poročilu verifikacijskega odbora.

Klub slovenskih narodnih poslancev

Beograd, 4. junija. p. Klub slovenskih poslancev, ki se je konstituiral na znamenitem sestanku v Ljubljani, je imel po današnji seji Narodne skupščine sejo, na kateri je razpravljal o razdelitvi dela. Seji je predsedoval g. Ivan Mohorič. Sklenjeno je bilo, da se osnuje pet sekcij, ki bodo obravnavale posamezne probleme, in sicer:

1. Personalna sekcija. V njen delokrog spada predvsem vse, kar je v zvezi z uradnim zakonom in sploh z uradnim problemom vključeno personalne zadeve ter zlasti določitev načel personalne politike.

2. Gospodarsko-socialna sekcija. Razpravljala bo o gospodarskih in socialnih problemih, v koliko se bodo pojavili pred Narodno skupščino.

3. Finančna sekcija. V njen delokrog spada specialna finančna vprašanja, predvsem davčne zadeve.

4. Zakonodajna sekcija. V njej so predvsem pravniki, ki imajo nalogo zasledovati aktualne zakonodajne zadeve.

5. Zunanje-politična sekcija. V njen delokrog spadajo zunanje politične zadeve, v kolikor se pojavijo pred Narodno skupščino, razen tega pa posebej sklepanje trgovinskih pogodb, vprašanje obmejnega prometa in vprašanje narodnih manjšin.

Klub je nadalje sklenil intervenirati na merodajnem mestu v zadevi brezplačne razdelitve modre galice vinogradnikom, ki so prizadeti od mraza in toče. Prav tako je sklenil izvršiti intervencijo v pogledu boljše razdelitve kontingentov dobav premoga v cilju, da se poviša kontingent za slovenske premovalnike. Prav tako bo klub interveniral glede dovolitve loterij s koloskim, gasilskim in kulturnim društvom.

v jutranjih urah raznesla daleč naokrog. Orožniške patrulje so že zarana prispele na kraj zločina in pričele z zasledovanjem zločinca in razjasnjevanjem gnusnega grozodejstva.

Takoj prvi pogled na žrtvi je jasno kazal, da je opravil morilec

svoje strašno delo s sekiro,

ki jo pa zjutraj še niso mogli najti. Natančnejši pogled v čuvarnico, kjer je ležalo Kozarjevo truplo, je odkril na njem samo rano na glavi, marveč tudi na roki. Kozar je bil oblečen le v srajco in hlače, blizu od trupa pa je ležala tudi pokojnikova uradna bluza. S sekiro je zločinec udaril večkrat tudi Kozarjevo ženo Marijo in

ji zadal strahovite rane.

Pod zločinovo sekiro sta bili obe žrtvi v hipu mrtvi.

Zandarmerijska preiskava je pozneje dognala, da ni povsem jasno, če gre res za roparski umor. Pokojni Kozar se je že pred dnevi izrazil napram nekemu znancu,

da ga nekdo preganja.

Povedal je, da mu je pred 15 dnevi nekdo rekel, da ga bo umoril. Kozar pa ni povedal, kdo mu je to dejal.

Postajajo Dobrave stoje tik ob progi in občinski cesti, ki vodi proti naselju. Ker na dolenjski progi ponoči ne vozijo vlaki, je imel zločinec dovolj časa, da je opravil gnusno delo in se potem izgubil v temno noč. Po okoliščinah sodeč so morale biti morilci razmere dobro znane. Pokojna Kozarjeva sta bila v Dobravah že okrog 8 let. Nista bila belokranjska rojaka, temveč sta bila doma z Gorenjskega. Kakor pripovedujejo, je bil Kozar tik pred premestitvijo.

V Dobrave se je napolnila danes dopolne sodna komisija, v kateri sta predstojnik metliškega sodišča dr. Ivan Širko in banovinski zdravnik dr. Julijan Koder. Najbrže jutri bo izvršena tudi sodna obdukcija obeh trupel. Preiskava se med tem nadaljuje z vso natančnostjo. Orožniki so povsod na terenu.

Ludvik Wolff:

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

Pogledal ji je v jasne oči in dejal toplo: — Veseli me, da vas moje besede niso neprijetno zadele, gospodična. Sovražim užaljena veličanstva. Dekličine oči so se hvaležno zaiskrile. — Morda imate celo v vsem prav. Kdo ve?

Brnila se je odločno, kakor da se boji nositi odgovornost za svoje nazore. — Nihče nima v vsem prav, gospod Harland. Odkimala je z glavo.

— Ne dajte se motiti, gospodična. Kar se je vili dež in ju pregnal s krova. V salonu je bil zrak slab, smrdele je po ugaslih ogorkih cigar. Na oguljenem plišastem pohištju so običajni spomini na ljudi, ki so nekoč tu sedeli. Iz vseh kotov se je plazila malodušnost. Harland je sedel molče in zamišljeno. Zadnji žarek upanja mu je vzel nepričakovani dež.

V Curihu je še bolj deževalo. — To naj bo švica? — je vprašal Harland porogljivo. Görtzova ni odgovorila, odpeljala se je z razdraženim možem v hotel ob jezeru, kjer sta naročila sobo.

— Opičja kletka, — je dejal Harland srdito, ko sta stopila v dvorano, kjer so se izprehajali naškrobani možje in svečano razgaljene žene, kakor pod vodstvom nevidnega režiserja. Nalik trmastemu dečku se je protivil Harland oditi v jedilnico k večerji, hladno se je poslovil od Ingelene in se zaklenil v svojo sobo.

Vse to je brezplodno, — je pomislil begajoč nemirno po sobi. Kadir je cigareto za cigareto. Komu koristi ta vešalski rok? Kdo bi prenesel zavest, da teko dnevi in tedni, pa jih ne moreš ustaviti? Nihče. Nihče! Noben človek ne more prenašati takih muk.

V glavi mu je šumelo, kakor da odmevajo po nji težki koraki. V sencih ga je zbadalo. Harland se je moral obvladati, da ni zatulil kakor zver v gozdu, da ni poklical ljudi na pomoč. Toda kdo bi mu mogel pomagati? Človek umira sam, tako je spoznal Harland ob tej uri. Človek umira zapuščen, Harland.

Skočil je k oknu in ga naglo odprl. Njegove v strahu otrple oči so videle jezero, ki je zaganjalo lahne valove ob breg. Po njem je vozil lepo razsvetljen parnik. Drevje se je sklanjalo v silnem naliivu. Zarelo je mnogo luči v obliki venca okrog jezera. Od nekdaj se je zaegneno razlegala harmonika.

Vse je zaman, človek mora biti bolj vzvišen, kakor je ta ničeva smrt. Hvala za miloščno tega pol leta! Nočem je!

Vzel je iz žepa stekleno cevko z uspalvalnimi tabletami in jih napeto opazoval. Mirno in trdno spanje, ki se bo podaljšalo v neskončnost. Smrt bo opeharjena. Brez borbe, brez odpora, brez zadnjega zdihljaja; človek zaspi in umre kar mimogrede.

Lahko greš v pokoj, botra, nisi več potrebna. Kupi si kolovrat in postavi se na vogal ulice, ti pokveka.

Deževni zrak je naenkrat prinesel Harlandu hlad in iztrenjenje. Deževni zrak je zdrnil njegove najstrehopetnejše misli.

Mar mu grozi smrt? Glej, o smrti ni nikoli padla beseda. Profesor Gotteswintler smrti nikoli ni omenil. Paraliza, kakopak. Ali se pa ne da sedeti kot pohleven bebec na klopi na krasnem vrtu? Morda bi čutil sonce, slišal kosovo petje, vdihaval vonj nageljčkov, kdo ve? Neznosna je bila ta pusta otožnost, ki je vela od nekdaj iz hrešče harmonike.

Harland je zaprl okno, cevko s tabletami je pa spravil nazaj v žep. Morda pa jutri ne bo deževalo, — je pomislil smeje.

SOVRAŽNIK

Lilo je kakor iz škafe. Zavedajoč se svoje krivde je sedela Görtzova pri zajtrku in v strahu pričakovala Harlanda. Bilo je čudno, da je prišel zelo miren, prijazno pozdravil in se pošalil: No, v lepo deželo ste me zavlekla, gospodična Görtzova; to je neznošno.

— Zelo mi je žal, gospod Harland. — Kaj morete za to, draga gospodična? Je pač nesreča, to moram reči. Pas-

19

je vreme pripravilo človeka ob teh par dni... ni dokončal stavka.

Po jezeru se je valila megla in zastirala svet.

Prišel je hotelski deček in sporočil: — Gospod Muntwyler vprašuje po telefonu, ali bi smel priti.

— Prosim, naj pride.

Harland je zrl zamišljeno v sivi dan. Kaj bova počela zdaj, gospodična Görtzova? Ali se odpeljeva v Engadin?

— V St. Moritzu danes sneži, — je odgovorila Ingelena malodušno. — Naročila sem vratarju, naj vpraša, kako je drugod.

— Kaj bova počela? Potrebna mi je toplota in solnce. Dež bi me pogazal v blaznost.

— Razmišljala sem že, ali bi si ne prihranila Engadina za poznejši čas, zdaj bi se pa odpeljala dalje proti jugu.

Gotovo, ven iz te megle. In pomnil je z brutalnim posmehom: — Vidite, draga gospodična, to spada k malim prijetnostim kupa denarja, da lahko potuje človek dalje proti jugu, proti zapadu ali kamorkoli, če je slabo vreme.

Ingelena je požrla odgovor. Prišel je vratar in sporočil, da v Luganu dežuje.

— Mislila sem na Lugano, — je pojasnjevala, — pa je tudi tam slabo vreme. Morava še bolj na jug. Kako bi vam ugajalo v Italiji, gospod Harland?

— Imenitno! Italija spada k izobrazbi. Mar ne? Moram nekaj storiti za svojo izobrazbo.

Ingelena ni slišala tega roganja. Njene oči so še videle italijansko nebo in kar zaiskrile so se. — Italija je krasna!

— Kaj ste že bili tam?

— Da, z očetom. To so bili najlepši trenutki najinega življenja.

Njeno navdušenje se je dotaknilo Harlandovega srca. Švicarski dež je torej zelo dobrodošel.

— Ali odpotujete v Florenco, gospod Harland?

— Seveda. Kar v Florenco.

— O, to je krasno! — je vzkliznila Ingelena in oči so ji žarele od radosti kakor otroku.

— Delati drugim veselje je lepo, — je pomislil Harland in začutil, kako mu je začelo srce hitreje utripati.

— Ali ni vožnja po Italiji združena z velikimi težkočami? — je vprašala Ingelena vsa v skrbeh.

— Zakaj? Saj živimo vendar v miru. Italijani so dobri ljudje in podjetni trgovci.

Abesinija v primeru vojne

Poznavalci abesinskih razmer pravijo, da bi se lahko Abesinci uspešno branili

V sporu med Italijo in Abesinijo še vedno diši po prelivanju krvi. Širša svetovna javnost se je začela zanimati za Abesinijo šele med italijansko-abesinsko vojno leta 1896, ko so bili Italijani pri Adui težko poraženi. Zdaj se svet znova zanima za to sicer malo znano afriško državo. Glede izgledov obeh strani za primer vojne menijo poznavalci abesinskih razmer, da je malo verjetnosti, da bi abesinska vojska kaj opravila v odkriti bitki proti evropski velesili in da bi bila usodna napaka, če bi hoteli Abesinci ponoviti Aduo. Vendar pa to ni izključeno, kajti spomin na slavno zmago živi med abesinskimi ljudstvom in še zdaj naletiš v Abesiniji na domišljavost, združeno s podcenjevanjem Italijanov. Če bi se pa Abesinci

žala nevarnost. Moderna bojna sredstva topništvo in tudi letala bi v teh krajih ne mogla nič opraviti, kajti daleč naokrog ni nobenega primerne kraja, kjer bi se lahko letala spustila na tla, a topov bi ne mogli prevažati po gozdovih in grmovju.

Mussolini

Pa ne samo pomanjkanje cest, goratost in stepe brez vode govore za to, da bi imela prožna obramba Abesincev mnogo izgledov na uspeh. Treba je upoštevati tudi bojevitost Abesincev. Abesinija je še izrazito patrijarhalna dežela in skoraj vsak možiki nosi orožje ali pa ima oborožene spremljevalce. Pas z naboji je najvažnejši del moške obleke. Marsikaj se je v Abesiniji zadnja leta izpremenilo, ta navada se je pa še ohranila. Težko je tudi računati z razprizami med vlastodržci, ki bi mogli biti državni nevarne. Bolj verjetno je, da bi se abesinska plemena v primeru vojne proti pritepecem zedinila. Poleg tega bi bojna sredstva, ki bi v Evropi prisilila sovražnika h kapitulaciji, v Abesiniji nedvomno odpovedala. Z bombardiranjem iz letal se da v Evropi tudi mnogo velikih mest in gosto naseljenih krajev širiti panika med prebivalstvom, dajo se pa tudi uničevati skladišča orožja, streliva, živil itd. V Abesiniji je to izključeno.

Niti prestolnica Adis-Abeba ne pride v tem pogledu v poštev. Mesto se razprostira celo uro hoda daleč in obstoja razen iz redkih evropskih hiš iz takozvanih tukul, koč, ki se dajo v nekaj dneh znova zgraditi iz gline in bambusa. Abesinci so sila skromni v stanovanju in jedi, drže se strogo posta, ki traja do 60 dni. V primeri z Evropecem vzdrži Abesinec neprimerno več in tudi v tem leži del jamstva za uspešno obrambo v primeru vojne.

Kupuj domače blago!

Zopet letalska nesreča v ČSR

Masarykova letalska liga v Olomucu je priredila v nedeljo velik letalski miting, ki mu je prisostvovalo nad 20.000 gledalcev. Dopoldne so blagoslovili nov hangar, popoldne so pa najboljši češkoslovaški letalci kazali ljudem svojo spretnost. Žal se je že v začetku letalskega mitinga pripetila težka nesreča. Vojaški pilot kapitan F. Touk je delal nad letališčem zračne akrobacije. Pri zadnjem loopingu mu je na nenakrat zapihal močan veter v hrbet, da ga je potegnilo k tlom. Pilot je skušal v zadnjem hipu letalo izravnati, kar se mu pa ni posrečilo. Letalo je padlo z desnim krilom navzdol na polje blizu letališča in se razbilo. Desno krilo se je zdrobilo, pa tudi levo je bilo močno poškodovano. Pilota so potegnili izpod razbitega letala nezvestnega. Imel je zmečkan prsni koš in prebito lobanjo. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa proti večeru izdihnil.

Program letalskega dneva se je kljub težki nesreči nadaljeval. Vojaški piloti so pokazali velik napredek. Nesreča kapitana Touka je gledalce sicer globoko pretresla, vendar so pa ostali na letališču do konca.

Umiranje ni težko

Neki ameriški profesor trdi, da umiranje ni težko. Čim več prilik ima človek prisostvovati zadnjim trenutkom umirajočih, tem bolj se prepriča, da smrt v pretežni večini primerov ni grozna. Nekaj drugega je bolezen. Smrt pa podpira toliko dobrih pomočnikov organizma, da le redko povzroča bolečine. Bolezen človeka tako izčrpa, da ne misli več intenzivno na smrt, življenje počasi ugaša in človek je že otopel, tako da ničesar ne čuti in ne ve. Zadnje besede umirajočega često dokazujejo, da niso več izgovornice pri zdravi pameti.

Umiranje torej ni težko. Pravijo, da trpi človek pri zobozdravniku mnogo bolj, kakor pod giljotino, kjer ne čuti nobenih bolečin, ko mu ostru sekira odseka glavo. Kri namreč ne doseže več možganov, ko sekira preseka žile dovodnice. Tudi če se človek potaplja, če se je hotel obesiti ali zastrupiti s plinom, pa so ga rešili, lahko potrdi, da ni čutil posebnih bolečin. Umiranje se nam zdi grozno samo zato, ker se bojimo smrti. Smrti se bojimo, ko pa pride, se ne zavedamo več, da je napočila zadnja ura.

Ruski inženjer konstruktor 'Normandie'

Baltiška ladjedelnica v Petrogradu je gradila leta 1912 križarko »Ismail« in sodeloval je tudi mladi inženjer Vladimir Ivanovič Jurkevič, ki je takrat baš začel svoj kariero. Boljševiška revolucija je razgnala graditelje križarke po svetu in tudi Jurkevič je moral v tujino. Njegovo ime je zaslovelo šele zdaj, ker je konstruiral najhitrejši parnik sveta, ponos francoske mornarice »Normandie«, ki je včeraj priplul pred New York in si priboril modri trak Atlantika.

Jurkevič pripoveduje o sebi, da je začel svojo kariero dve leti pred vojno in da se je že takrat posvetil proučevanju odpora vode. V Rusiji je delal do leta 1919. Razvoju tehnike ladjedelstva pozneje ni mogel praktično slediti. Šele leta 1923 je dobil službo pri francoski parobrodni družbi Penhoet, ki je zgradila tudi parnik »Normandie«. Rusko ladjedelstvo je bilo že pred vojno na najvišji stopnji, kakor je sedanje evropsko. Leta 1929 je začel delati na načrtih »Normandie«. Dve leti dela je šlo za novo obliko trupa bodočega pomorskega orjaka. Skoraj dve leti je rabil Jurkevič, da je dokazal parobrodni družbi pravilnost svojih računov. Končno je družba sprejela njegov predlog.

Preizkusili so okrog 25 modelov, in sicer v Hamburgu, kamor je moral Jurkevič odpotovati 12-krat. Samo gradnja in preizkušnje modelov so veljale 250 tisoč frankov. Velik parnik dela tako velike valove, da lahko prevrnejo majhno ladjico. »Normandie« pa lahko pluje z veliko hitrostjo in vendar se ribiške ladje v njeni bližini le neznatno gugajo. To je posebnost konstrukcije največjega parnika. Po načrtih inženjerja Jurkeviča grade in predelujejo okrog 30 francoskih, italijanskih, portugalskih in holandskih parnikov.

Iz Celja

— Vprizoritev »Tajfun«, s katero bo Celje proslavilo 25 letnico gledališkega udeleževanja režiserja in igralca g. Milana Skrbinka, se bo pričela drevi ob osmih v Mestnem gledališču.

— Na deški meščanski šoli v Celju bo vpisovanje v I. razred v četrtek 27. junija od 8. do 12. Sprejemajo se učenci, ki so brez kake slabe ocene dovršili 4. šolsko leto in ne bodo do 1. septembra prekorajčili 14. leta. Kdor želi vstopiti v meščansko šolo, naj se ta dan vpiše. Predloži naj »izkaz« o šolskem napredku. Redno vpisovanje bo pa v jeseni 2. in 3. septembra. Takrat se mora vsakdo ponovno vpisati, oddati krstni list, plačati šolnino itd.

— c. Mestni svet celjski bo nadaljeval v petek 31. maja prekinjeno redno sejo v petek 7. t. m. ob 18. Na dnevnem redu so poročila odborov.

— c. Drugi javni nastop gojencev Glasbene Matice v Celju bo v sredo 5. t. m. ob 19.30 v Mestnem gledališču. Ta nastop bo obsegal nižjo in srednjo stopnjo. Vabljeni so zlasti starši in ostalo občinstvo, ki se zanima za razvoj šole. Vstopnine ni. Vstop je dovoljen le s sporedom.

Iz Maribora

— Poziv javnosti. Odbor za počastitev spomina blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru ki dovoljuje opozoriti javnost, da zaključni 30. junijem svojo nabiralno akcijo. Doseganji uspeh zbiranja je časten, ker so ti soči darovalci storiili svojo patriotično dolžnost. Odbor pa pogrša v svojih točni evidenci se mnoge, ki so njegovo prošnjo prezrili ali pa se prispevka niso nakazali. Zato prosi spomeniški odbor vse ga poverjenike, ki so prejeli nabiralne pole in vse ga naslovnike, ki so bili ob priključitvi položnic neposredno naprošeni za pripevanje, da se po možnosti čimprej odzovejo klicu odbora ter nakažejo zbirke odnosno prispevke. Pričakovati je, da bodo vsi naprošeni pospešno ugodili odborovi želji že zato, da mu prihranijo nepotrebne stroške za urgence. Skoraj vsi zaključek akcije je nujno potreben, da bo odbor vedel, kolika vsota mu je na razpolago za čimprejšnje uresničenje njegove vzvišene zamisli. Spomeniški odbor ima čekovni račun št. 16.745.

— Pobreska občina za svoje siromake. Vsa javnost odobrava skrb občine Pobreske pri Mariboru za siromašne občane, katerim je razdelila 2000 kg moke in 1750 kg koruznega zdroba. S tem korakom je pobreska občina pač obremena marsikateremu najrevnejšemu občanu solze bridkosti, a tudi solze velike hvalečnosti do svoje občine, saj je ta razdelila na družino 10–25 kg. Pobreska občina naj bi v tem posnemal tudi ostale okoliške občine, pa bi bilo mesto Maribor zelo razbremenjeno, saj mora poleg svojih revežev podpirati še mnogo onih iz okoliških občin.

— Požar. Te dni je uničil požar gospodarsko poslopje posestnice Marije Jarčeve na Zgornjem Boču nad Selnico. Plameni so namah upepelili hlev, skedenj, stiskalnice in mnogo poljedelskih strojev, da škoda presega 40.000 Din in je le delno krita z zavarovalnico. Požar je nastal na tajinstven način, kajti kljub vsestranskemu poizvedovanju se niso mogli ugotoviti, kdo ga je povzročil.

— O vprašanju naših telefonskih pristojbin bo govoril v četrtek 6. t. m. ob 19.30 pri »Orlu« priznani strokovnjak g. ing. Arnold Zupančič iz Ljubljane. Ker je tema zelo aktualna in zanimiva, bo predavanje gotovo pritegnilo zainteresirane mariborske kroge.

— Ustanovitev Touring kluba v Mariboru. Nocoj se vrši ustanovni občni zbor Jugoslovanskega Touring kluba, sekcija Maribor, pri »Orlu« v lovski sobi. Z ozirom na posebni pomen Jugoslovanskega Touring kluba, ki vzdržuje preko »Alliance internationale de Tourisme, Bruxelles« zveze z vsem svetom, in na veliko vlogo obmejne Maribora v mednarodnem turizmu vlada v Mariboru za ustanovitev Touring kluba veliko zanimanje.

— Splaseni konji so ga pohodili. Včeraj dopoldne bi bil 45 letni posestnik Blaž Šimik iz Razvanja skoraj našel smrt pod konjskimi kopiti. Na Tržaški cesti so se namreč nekemu vozniku splasil konji in pohodili Šimika, ki je zadobil tako težke poškodbe, da so ga morali spraviti v bolnico.

— Mednarodne rokoborbe v Mariboru. Našemu mestu se zopet obetajo mednarodne rokoborbe, ki so lani razvalele toliko Mariborčanov tako v dobrem kakor slabem pomenu besede. Rokoborbe, pri katerih bodo sodelovale svetovne kapacitete, se bodo pričele že to soboto. Pravijo, da bodo prekašale vse dosedanje. Priprave vodi zlasti mariborskemu ženskemu spolu dobro znani g. Henrik Bogner, ki bo tokrat tudi aktivno sodeloval.

Čitajte tedensko revijo ZIVLJENJE IN SVET

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v LEKARNI DR. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Tyrševa cesta 6 (nasproti Nebotičnika) 55/L

V VISOKI STAROSTI

povzročajo emfizem, astma, popnenje žil in drugo raznovrstne težkoče. — Kopalna kura v Gleichbergu vam ta odpravi. Poseben prospekt »E 21« pri zdraviliščni komisiji kopališča Gleichberg, Štajersko.

LESENO STENO,

primerno za stanovanje ali garažo, stojajo pisalno mizo, klop, stojalo za klobuke, lesene glave — napredaj: Aleksandrova 7/II, levo. 1886

ENTEL — AZUR — PLISE

izvrši ekspresno — Matek & Mikeš, Ljubljana (poleg hotela Štrukelj). 54/L

la SPORTNE SUKNJICE

Din 98.—, pumparice Din 48.— dobite pri

PRESKERJU,

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

Javna sodna dražba.

Dne 5. junija 1935 ob pol 9. uri dopoldne in v naslednjih dneh se vrši v Ljubljani, Kongresni trg 1/II, javna dražba raznih predmetov, ki spadajo v konkurzno maso Frana Krapeža. Prodajajo se tile predmeti: Večja množina krožnikov, steklenic, sodov, namiznih prtov, ogledal, slik, lestencev, električnih tulpservisov, kozarcev, salonskih kredenc, preprog, foteljev, stolov, kompletnih postelj, kavarniških in gostilniških miz, pletenih balonov, konj, kočji, vozov, razno drugo pohištvo, gostilniške in kavarniške potrebščine itd.

K dražbi se bo začelo pozivati pol ure pred zgoraj navedenim časom, med tem se pa predmeti lahko ogledajo.

Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAFLJEVA 5 IZVEŠUJE VSA TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA ZA CENI NAROČBE